

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA

**UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE
PODRUČNA KONZERVATORSKA SLUŽBA PULA**
KLASA: UP/I-612-08/26-05/0020
URBROJ: 532-05-15/1-26-01
Pula, 2.2.2026.

Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Područna konzervatorska služba Pula, OIB: 37836302645, na temelju članka 16. stavka 2. zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 145/24, 151/25) i članka 10. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 128/2025), donosi

ODLUKU

1.

Utvrđuje se privremeni status kulturnog dobra za **Župnu crkvu sv. Servula i zvonik u Bujama**, te određuje privremena zaštita do donošenja odluke o proglašenju statusa kulturnog dobra iz članka 15. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, a najduže 2 godine od dana donošenja ove Odluke o privremenoj zaštiti.

2.

Određuje se obuhvat (granice) kulturnog dobra katastarskim česticama: k.č. zgr. 314, k.č. zgr. 312 i k.č. zgr. 313, sve k.o. Buje.

Kopija Izvoda iz katastarskog plana Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar Pula, Ispostava Buje, OSS evidencijski broj: 286420/2026 od 30.01.2026. u mjerilu 1:1000 s ucrtanim granicama kulturnog dobra, sastavni je dio ove Odluke.

3.

Utvrđuje se sljedeći sustav mjera zaštite kulturnoga dobra iz točke 1. i 2. ove Odluke:

- zaštitni i drugi radovi na kulturnome dobru iz točke 1. i unutar granica iz točke 2. izreke ove Odluke mogu se poduzeti samo uz dopuštenje Ministarstva kulture i medija;
- sve zaštitne, konzervatorske i druge radove na kulturnom dobru, njegovim dijelovima i pripadajućoj opremi mogu izvoditi samo ovlaštene pravne i fizičke osobe pod uvjetima propisanim zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara;
- vlasnik, kao i drugi imatelj kulturnoga dobra dužan je provoditi sve mjere zaštite koje se odnose na održavanje i poboljšanje stanja predmetnoga kulturnog dobra, a odredi ih Ministarstvo kulture i medija;

- konzervatorskom dobru potrebno je očuvati cjelovitost i izvornost, značaj i vrijednosti, kontinuirano održavati i poboljšati njegovo stanje te provoditi istraživanje i dokumentiranje;
- konzervatorska rekonstrukcija pojedinih dijelova kulturnog dobra u svrhu očuvanja njegove cjelovitosti, moguća je uz odobrenje Ministarstva kulture i medija na temelju stručno utemeljene dokumentacije izrađene na osnovi potrebnih konzervatorskih istraživanja;
- kulturnom dobru moraju se osigurati primjereni okolišni uvjeti;
- predmetno kulturno dobro ili njegovi dijelovi mogu biti predmet kupoprodaje samo pod uvjetima iz članka 78-83. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

4.

Predmetno kulturno dobro s granicama iz točke 2. ove Odluke i mjerama zaštite i očuvanja kulturnih dobara upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu privremeno zaštićenih kulturnih dobara.

5.

Nalaže se tijelu državne uprave nadležnom za katastar i nadležnom općinskom sudu provedba upisa statusa kulturnog dobra u katastar i zemljišnu knjigu.

O b r a z l o ž e n j e

Sklop župne crkve sv. Servula sa zvonikom nalazi se na istoimenom trgu i najstarijem dijelu srednjovjekovne jezgre Buja. Svojim položajem na hrptu brežuljka dominira krajolikom sjeverozapadne Istre. U današnjem obliku sklop obuhvaća jednobrodnu dvoransku crkvu s apsidom, sakristiju i zvonik na jugozapadnoj strani. Crkva je položena u pravcu sjever – jug. Uz zapadno pročelje crkve nalazi se zatvoreno dvorište sa cisternom, koje predstavlja službeni prolaz u sakristiju i sakralnu zbirku.

Bujska župa dobiva na značaju tijekom 17. i 18. stoljeća kada postaje faktično sjedište, odnosno refugij novigradskih biskupa. Crkva sv. Servula sagrađena je u drugoj polovici 18. stoljeća na mjestu stare trobrodne romaničko-gotičke crkve, čiji su arhitektonski elementi korišteni u gradnji vidljivi na ulaznom pročelju današnje crkve. Gradnja crkve započela 1754. godine po projektu Giovanni Dongettia, porijeklom Milanca, koji je djelovao u Piranu već 1711 g. Zbog teškoća i nesuglasica oko gradnje bujske crkve sv. Servula, Dongettia je zamijenio graditelj Antonio Naiber iz Kopra. Premda su do travnja 1768 bili izgrađeni samo prezbiterij, kor i sakristija, gradnja crkve dovršena je iste godine. Novi bačvasti svod izvodi tršćanski arhitekt Giovanni Righetti 1816. godine.

Brod je prostran, pokriven bačvastim svodom koji je zasječen velikim susvodnicama sa svetišne i pročelne strane, a manje susvodnice su bočno, zbog prozora koji su probijeni iznad gređa u osi kapela. U donjem pojasu zidno platno raščlanjeno je sa svake strane na tri plitke kapele s oltarima i parovima korintskih pilastara uzdignutim na visokim postamentima, koji sežu do relativno plitkog vijenca. Na zidnim poljima između pilastara probijeni su prozori, a na ostalim poljima iznad parova velikih pilastara postavljeni su štuko-reljefi s prizorima svetačkih likova. Kako bi se sačuvala reminiscencija na nekadašnji trobrodni prostor, arhitekt je pred glavnim oltarom istaknuo trijumfalni luk sa tri otvora, srednjim širokim postavljenim na dva visoka vitka stupa i dva lateralna manja, pridržana prislonjenim polustupovima uza zid. Ta se tri luka ponavljaju na zidu svetišta i

pridrđavaju plitku kupolu. Izduđeni kor prostorno definiraju glavni oltar i poligonalna apsida.

Današnji glavni oltar je naručen za staru crkvu od piranskog majstora Gaspara Albertinija, a dovršen je 1737. godine, kada su postavljeni kipovi sv. Servula i sv. Sebastijana iz majstorske venecijanske radionice Giovanni Marchiorija, maestralna dijela istarskog baroka. Orgulje s jednom klavijaturom je 1791. godine izradio Gaetano Callido. Smještene su na pjevalištu iznad glavnog ulaza i zatvorene u kućište. Orguljni ormar jedinstveno je usklađen sa ogradom pjevališta te predstavlja zanimljiv primjer rokoko. Sakralni inventar crkve i orgulje Callido su upisani u Registar kulturnih dobara RH pod oznakama RRI-57 i Z-6.

Pročelje crkve ostalo je nedovršeno. U grubo zidanu površinu ugrađen je samo kameni rokoko portal te s obje strane masivni ali niski postamenti, kao i arhitektonski elementi stare crkve, poput baza i kapitela stupova. Na vrhu se ističe romanički reljef sv. Ivana evanđeliste s knjigom u rukama, vjerojatno ostatak arhitektonske plastike propovjedaonice s nestalog benediktinskog samostana u okolici ili stare župne crkve. Uz zapadno pročelje župne crkve ugrađeno je i nekoliko spolija, među kojima se ističe rimski nadgrobnni spomenik braće Valeri.

Samostojeći zvonik, visine 50 m, smješten je uz jugozapadni ugao crkve. Korpus zvonika kvadratnog tlocrta, s uzidanim grbovima i lavom Sv. Marka, podijeljen je kamenim istacima na pet podjedankih razina. Posljednja razina rastvorena je na svim pročeljima biforom. Osnovni korpus zvonika zaključen je piramidalnim završetkom na visokoj osmerokutnoj bazi. Sagrađen je 1480 na mjestu ranijeg, dograđen 1691 i obnovljen 1745.

Kompleks župne crkve Sv. Servula sa zvonikom ističe se svojom povijesno-umjetničkom i urbanističkom važnošću te višeslojnošću koja obuhvaća elemente srednjovjekovne arhitekture do baroknog razdoblja. Župna crkva Sv. Servula primjer je barokne, kasnopalladijevske tipologije crkava koja svjedoči o nizu referenci s područja Venecije i njenog zaleđa u sakralnoj arhitekturi 18. stoljeća na tlu Istre, a njezin graditelj, Giovanni Dongetti, smatra se jednim od najkvalitetnijih kasnobaroknih graditelja u sjevernoj Istri. Crkva Sv. Servula u Bujama smatra se jednokratnom pojavom ne samo u slijedu izgradnje istarskih crkava nego i u povijesti hrvatske arhitekture uopće, obzirom da se arhitektonske ideje koje one sadrže ne nastavljaju u kasnijoj graditeljskoj praksi. Upotreba bačvastog raširenog svoda s pojasnicama, odvojenog prostora pred svetištem s termalnim prozorima i kupolom, te "heroiziranje" arhitekture pred glavnim oltarom na kojemu u kipovi g. Marchiorija govori o posve novom, problemskom rješenju, jedinstvenom u nizu jednobrodnih crkva iz 18. st. u Istri. Smještajem u samom središtu naselja, župna crkva sv. Servula i njezin zvonik čine fokalno središte povijesne jezgre te imaju izuzetnu ambijentalnu i spomeničku vrijednost.

Slijedom navedenoga preventivno se donosi odluka o privremenoj zaštiti župne crkve sv. Servula i zvonika u Bujama na k.č. zgr. 314, k.č. zgr. 312 i k.č. zgr. 313, sve k.o. Buje, utvrđivanjem privremenog statusa kulturnog dobra na temelju odredbe članka 16. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturni dobara. Privremena zaštita određuje se do donošenja odluke o proglašenju statusa kulturnog dobra iz članka 15. ovoga Zakona, a najduže do 2. veljače 2028.

Obuhvat (granice) kulturnoga dobra (točka 2. Odluke), sustav mjera zaštite (točka 3. Odluke) i nalaganje tijelu državne uprave nadležnom za katastar i nadležnom općinskom sudu provedbu upisa statusa kulturnog dobra u katastar i zemljinu knjigu (točka 5. Odluke) određeni su sukladno članku 16. stavcima 4 i 8. zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Iz navedenih razloga riješeno je kao u izreci.

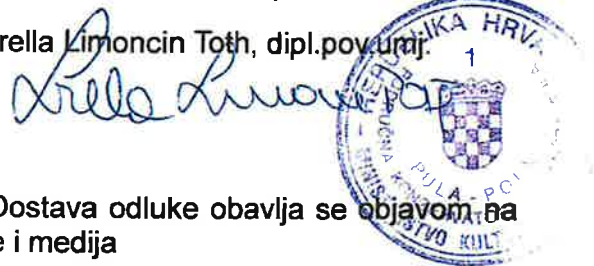
Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove Odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom nadležnom Upravnom sudu. Tužba se podnosi u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave Odluke na mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija. Tužba se predaje nadležnom Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom. Uz tužbu se dostavlja izvornik ili preslika ove Odluke za Upravni sud, prijepis tužbe i priloga za tuženike, a ako ih ima i za svaku zainteresiranu osobu.

Voditeljica područne službe

za konzervatorske poslove

Lorella Limoncin Toth, dipl.pov.umj.

Dostaviti:

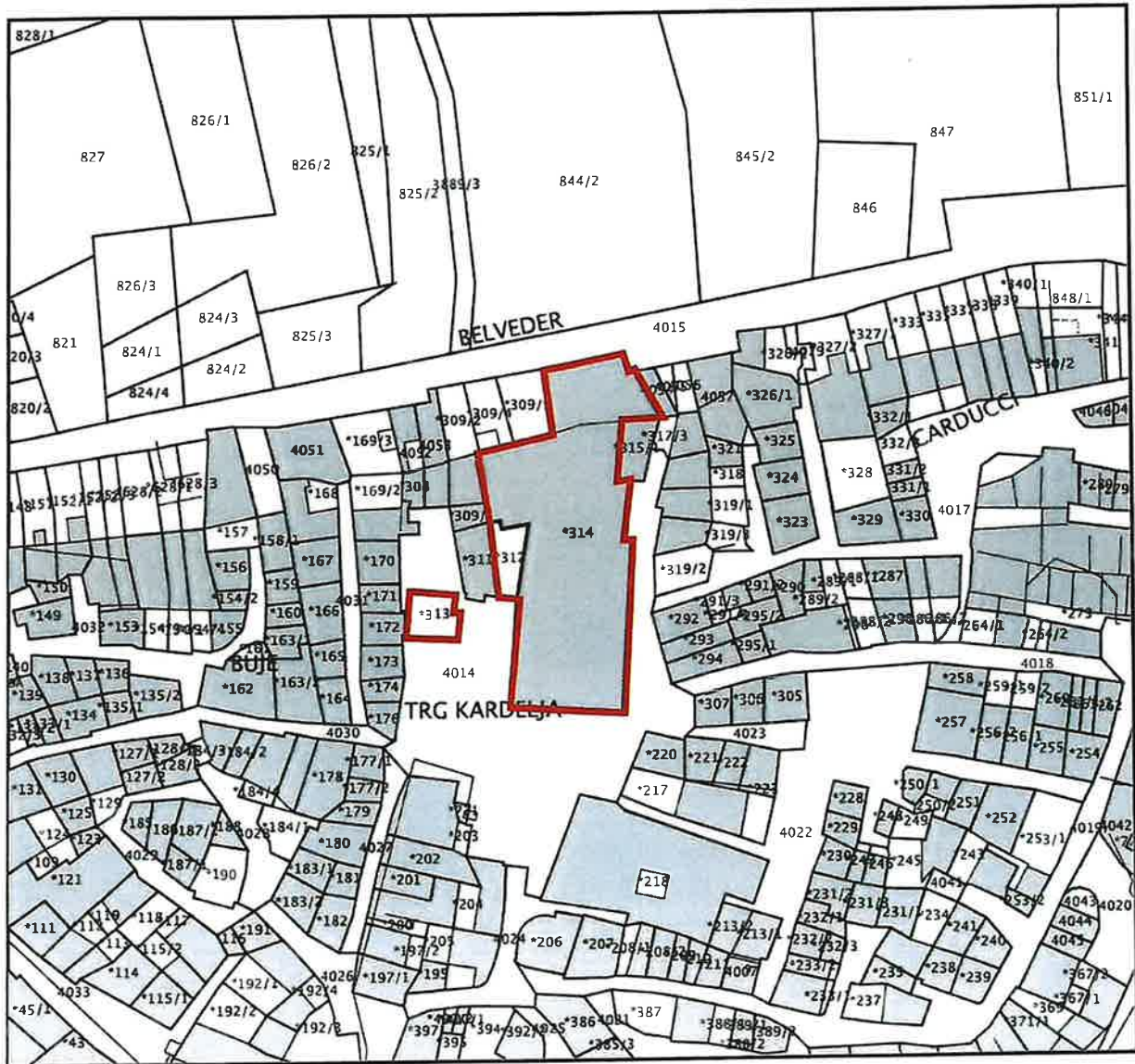
1. Svim vlasnicima i drugima imateljima: Dostava odluke obavlja se objavom na mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija
 - Župa sv. Servula, Silvio Vardabasso 27, 52460 Buje
 - Biskupija Porečka i Pulska, Park Jurja Dobrile 2, 54440 Poreč
2. Grad Buje, Upravni odjel za prostorno uređenje, upravlja gradskom imovinom i komunalne djelatnosti, Istarska 2, 52460 Buje
3. Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Pula, Odjel za katastar nekretnine Buje, Nikole Tesle 2, 52460 Buje
4. Općinski sud u Pazinu, Zemljišnoknjižni odjel u Bujama, Istarska 1, 52460 Buje
5. Ministarstvo kulture i medija, uprava za zaštitu kulturne baštine, Runjaninova 2, Zagreb
 - Područna konzervatorska služba Pula, Grada Graza 2, 52100 Pula
6. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za archive, knjižnice i muzeje, Runjaninova 2, Zagreb
 - Odjel za Registar kulturnih dobara RH, ovdje
 - Pismohrana, ovdje

Stanje na dan: 30.01.2026.
OSS evidencijski broj: 286420/2026

IZVOD IZ KATASTARSKOG PLANA

Mjerilo 1:1000
Izvorno mjerilo 1:1440

Sukladno Zakonu o upravnim pristojbama (»Narodne novine«, br. 115/16) te Uredbi o tarifi upravnih pristojbi (»Narodne novine«, br. 92/21 i 93/21), upravna pristojba po Tar. Br. I. ne naplaćuje se.

Kontrolni broj: 37034340dcc9324

Štampano prema: 37034340dcc9324. Izdavanje ovog izvoda iz katastarskog plana je izvršeno elektroničkim putem. Podaci su ažurni na dan izdavanja ovog izvoda. Za više informacija posjetite stranicu: www.gdu.hr. Ova je dokumentacija izdvojena iz katastarskog plana. Podaci su ažurni na dan izdavanja ovog izvoda. Za više informacija posjetite stranicu: www.gdu.hr. Ova je dokumentacija izdvojena iz katastarskog plana. Podaci su ažurni na dan izdavanja ovog izvoda. Za više informacija posjetite stranicu: www.gdu.hr.